

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2015. május 21.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv — 12. cikk második bekezdés — A települések javára beszedett, az ezek területén lakóingatlannal rendelkező vagy azt birtokló személyeket terhelő adó — Felső határ — Szociális intézkedés — Az Európai Unió által tisztviselőinek és más alkalmazottainak fizetett illetmények, bérek és juttatások”

A C-349/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Conseil d'État (Franciaország) a Bírósághoz 2014. július 21-én érkezett, 2014. július 2-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Ministre délégué, chargé du budget**

és

Marlène Pazdziej között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger és F. Biltgen (előadó) bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a francia kormány képviseletében D. Colas és J.-S. Pilczer, meghatalmazotti minőségben,
- a belga kormány képviseletében S. Vanrie és J.-C. Halleux, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében F. Clotuche-Duvieusart, I. Martínez del Peral és W. Roels, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: francia.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EU-, az EUM- és az ESZAK-Szerződéshez csatolt, az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv (a továbbiakban: jegyzőkönyv) 12. cikke második bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a ministre délégué, chargé du budget (kölségvetésért felelős miniszter) és M. Pazdziej között az Európai Uniótól kapott illetményének a helyi közösségek javára beszedett, „lakásadónak” nevezett, Franciaországban az adóév január 1-jén lakás céljára használt helyiségeket magáncéllal birtokoló vagy azokkal rendelkező személyek terhére előírt adó jogcímén fizetendő hozzájárulás felső határa megállapítása tekintetében történő figyelembevétel tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A jegyzőkönyv 12. cikke ekképp rendelkezik:

„Az Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai az Unió által számukra fizetett illetmények, bérek és járandóságok után kötelesek adót fizetni az Unió javára az Európai Parlament és a Tanács által rendes jogalkotási eljárás keretében, az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően elfogadott rendeletekben meghatározott feltételeknek és eljárásnak megfelelően.

Az Unió által számukra kifizetett illetmények, bérek és járandóságok tekintetében nemzeti adókötelezettség alól mentességet élveznek.”

A francia jog

- 4 A francia code général des impôts (általános adókodeks) 1414 A. cikke az alapügyre alkalmazandó változatában a következőképpen határozza meg az lakásadó címén fizetendő hozzájárulás felső határa kiszámításának módozatait:

„I. Az 1414. cikkben említett adóalanyoktól eltérő azon adóalanyok, akik előző évben szerzett jövedelmének az összege nem haladja meg a 1417. cikk II. pontjában említett határértéket, hivatalból mentesülnek az elsődleges lakóhelyük után fizetendő lakásadó alól a hozzájárulásuk azon részét illetően, amely meghaladja az 1417. cikk IV. pontja értelmében vett és az alábbi összegeknek megfelelően rögzített kedvezményekkel csökkentett jövedelmük 3,44% át:

- a. 5038 euró a családi hányados első része tekintetében, 1456 euróval növelve az első négy fél rész tekintetében, valamint 2575 euróval növelve minden egyes kiegészítő fél rész tekintetében, Franciaország városi területein az ötödiktől számítva;

[...]

II. 1. Az I. pont alkalmazásában:

- a. Jövedelem alatt azon adóalany adóköteles háztartásának a jövedelmét kell érteni, aki nevében az adót megállapítják.

[...]”

- 5 Az említett kódex 1417. cikke meghatározza az adóköteles referencijövedelem küszöbértékeit és kiszámításának módját:

„[...]

II. Az 1414 A. cikk rendelkezéseit kell alkalmazni azon adóalanyokra, akiknek az azon évet megelőző évben keletkezett jövedelme, amelynek tekintetében az adót megállapították, nem haladja meg a 23 224 euró összeget a családi hányados első része tekintetében, 5426 euróval növelve az első fél rész tekintetében, és 4270 euróval a második kiegészítő fél résztől számítva, amelyeket az említett jövedelmeket terhelő jövedelemadó kiszámításához használtak [...].

[...]

IV. 1° A jelen cikk alkalmazásában a jövedelmek összegén azt a nettó összeget kell érteni, amelyre adott esetben a jövedelemadó előző év tekintetében történő megállapítása érdekében figyelembe vett jövedelmekre és tőkejövedelemre vonatkozó és a 163-0 A. cikkben meghatározott hányadosszabályokat alkalmazzák.

Ezen összeget megemelik:

[...]

- c) a nemzetközi szervezetek tisztviselői által kapott [...] jövedelmek összegével [...];

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 6 M. Pazdziej uniós tisztviselő egy Lomme-ban (Franciaország) található ház tulajdonosa élettársával együtt, akihez a francia jog értelmében vett „polgári együttélési szerződés” köti.
- 7 Mivel a jegyzőkönyv 12. cikkének második bekezdése alapján úgy ítélte meg, hogy az Európai Uniótól kapott illetményét nem kell figyelembe venni az adóköteles referencijövedelemnek az élettársával közösen birtokolt ház után megállapított lakásadó felső határa meghatározása céljából történő kiszámítása során, M. Pazdziej az illetékes adóhatóságtól ezen adó hivatalból történő csökkentését kérte a 2010. év tekintetében.
- 8 A tribunal administratif de Lille (Lille-i közigazgatási bíróság) (Franciaország) 2013. május 13-i ítéletében helyt adott e kérelemnek.
- 9 A ministre délégué, chargé du budget felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz. A kérdést előterjesztő bíróság emlékeztet arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében a jegyzőkönyv 12. cikke második albekezdésének rendelkezései kizárják az Unió által fizetett illetmények tagállamok általi nem csak közvetlen, hanem közvetett megadóztatását is.
- 10 Mindazonáltal, egyfelől a Vander Zwalmen és Massart ítéletből (C-229/98, EU:C:1999:501) az következik, hogy e rendelkezésekkel nem ellentétes az, hogy az egy bizonyos összeg alatti jövedelemmel rendelkező adóköteles háztartásokra megkülönböztetésmentesen alkalmazandó adókedvezményt megtagadják azon adóköteles háztartásoktól, amelyekben az egyik házastárs az Unió tisztviselője vagy alkalmazottja, amennyiben a jövedelme meghaladja ezt az összeget.

- 11 Másfelől, a Bourgès-Maunoury és Heintz ítélet (C-558/10, EU:C:2012:418), megállapításai értelmében, amely ügyben a francia szolidaritási vagyoadó felső korlátja összege meghatározásának módját vitatták, a jegyzőkönyv 12. cikkével ellentétes az, hogy az Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak illetményét figyelembe veszik a fizetendő adó összegének a számítása során.
- 12 E körülményekre tekintettel a Conseil d'État felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Ellentétes-e a jegyzőkönyv 12. cikke második albekezdésének rendelkezéseivel az, ha egy adóköteles háztartás elméleti jövedelmének a számítása céljából az Unió olyan tisztviselője vagy más alkalmazottja által kapott illetményt, aki ezen adóköteles háztartás tagja, bármiféleképpen figyelembe veszik, amennyiben e figyelembevétel befolyásolhatja az ezen adóköteles háztartás által fizetendő adó összegét, vagy továbbra is a Vander Zwalmen és Massart (C-229/98, EU:C:1999:501) ítéletből kell következtetéseket levonni azokban az esetekben, amikor az ilyen illetmény figyelembevételének csak annak megállapítása a célja, hogy az adómentességre, adóalap-csökkentésre vagy általánosabban adókedvezményre irányuló szociális intézkedés esetleges alkalmazása érdekében az adóköteles háztartás elméleti jövedelme e szociális intézkedés – elméleti jövedelem alapján esetlegesen kiigazított – kedvezményének a nyújtása érdekében a nemzeti adójogban meghatározott határérték alatt van-e?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 13 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a jegyzőkönyv 12. cikkének második bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely az Unió által tisztviselői és más alkalmazottai számára fizetett illetményeket, béreket és járandóságokat az esetleges adókedvezmény tekintetében figyelembe veszi a helyi közösségek javára beszedett, lakásadó jogcímén fizetendő hozzájárulás felső határa megállapításakor.
- 14 Az e kérdésre adandó válasz érdekében emlékeztetni kell arra, hogy a jegyzőkönyv 12. cikke az Unió valamennyi tisztviselője és alkalmazottja tekintetében az említett illetmények, bérek és járandóságok egységes adóztatását hivatott biztosítani, különösen annak megakadályozása révén egyrészt, hogy tényleges díjazásuk a különböző nemzeti adók kivetése révén állampolgárságuk, illetve lakóhelyük szerint eltérő legyen, másrészt pedig, hogy a kettős adóztatás révén e díjazásra túlzott terhet rójanak (Brouerius van Nidek ítélet, 7/74, EU:C:1974:73, 11. pont).
- 15 Következésképpen az uniós jog egyértelműen különbséget tesz a tagállamok nemzeti adóhatóságainak joghatósága alá tartozó nemzeti eredetű jövedelmek, illetve az uniós tisztviselőknek, illetve más alkalmazottaknak az Unió által fizetett, esetleges adóztathatóságukat illetően kizárólag az uniós jog hatálya alá tartozó illetmények között, míg a tisztviselők egyéb jövedelmei a tagállamok adóztatása alá tartoznak (lásd ebben az értelemben: Humblet kontra État belge ítélet, 6/60-IMM, EU:C:1960:48, 1158. o.).
- 16 Ebből az következik, hogy a jegyzőkönyv 12. cikkének második bekezdésébe foglalt mentesség kizárólag az azon adókkal analógiát mutató nemzeti adókra vonatkozik, amelyekkel az Unió sújtja ugyanazon jövedelemforrásokat (Brouerius van Nidek ítélet, 7/74, EU:C:1974:73, 12. pont).
- 17 Ezenfelül emlékeztetni kell arra, hogy már megállapításra került, hogy a jegyzőkönyv 12. cikkének második albekezdése az Unió által a tisztviselői és más alkalmazottai részére fizetett illetmények, bérek és járandóságok akár közvetlen, akár közvetett nemzeti adóztatása alóli mentességre irányul. Ebből következően azzal minden olyan nemzeti adóztatás ellentétes – bármilyen jellegű legyen is az, illetve bármilyen módon vessék is azt ki –, amelynek eredményeként a tisztviselőket, illetve más alkalmazottakat közvetlenül vagy közvetve azért terhelik, mert ők az Unió által fizetett díjazásban

részesülnek, még ha a szóban forgó adót nem is e díjazás összegének arányában számítják ki (Bizottság kontra Belgium ítélet, 260/86, EU:C:1988:91, 10. pont; Tither-ítélet, C-333/88, EU:C:1990:131, 12. pont; Kristoffersen-ítélet, C-263/91, EU:C:1993:207, 14. pont; Vander Zwalmen és Massart ítélet, C-229/98, EU:C:1999:501, 24. pont).

- 18 Ily módon e rendelkezés megtiltja, hogy figyelembe vegyék az Unió által a tisztviselői és más alkalmazottai számára fizetett illetményeket a jövedelmeket terhelő egyéb, mentesség alá nem tartozó adók mértékének kiszámításakor, amennyiben a nemzeti adójog progresszív adórendszert ír elő. A tisztviselőt ugyanis súlyosabban adóztatnák meg magánjövedelmei vonatkozásában azon tény okán, hogy az Uniótól illetményben részesül (lásd ebben az értelemben: Humblet kontra État belge ítélet, 6/60-IMM, EU:C:1960:48, 1160. o.).
- 19 Ezzel szemben a jegyzőkönyv 12. cikke nem kötelezi arra a tagállamokat, hogy az Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak ugyanazon kedvezményeket biztosítsák, mint amelyeket az alkalmazandó nemzeti rendelkezések értelmében meghatározott kedvezményezetteknek biztosítanak. E cikk csak azt követeli meg, hogy ha egy ilyen személyt bizonyos adókkal sújtanak, és ha e személy megfelel az alkalmazandó nemzeti szabályozás feltételeinek, az adóalanyok számára szokásosan biztosított valamennyi adókedvezményt igénybe vehesse annak érdekében, hogy elkerülje a súlyosabb adóterhet (Tither-ítélet, C-333/88, EU:C:1990:131, 15. pont), illetve azt, hogy a többi adóalanyhoz viszonyítottan hátrányosan megkülönböztető módon bánjanak vele (lásd ebben az értelemben: Vander Zwalmen és Massart ítélet, C-229/98, EU:C:1999:501, 26. pont).
- 20 E megfontolások fényében kell azt meghatározni, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás ellentétes-e a jegyzőkönyv 12. cikkének második bekezdésével.
- 21 Amint az a Bíróság elé terjesztett iratokból kitűnik, a lakásadó keletkeztető tény egy valamely francia helységben található lakóingatlan magáncélú birtoklása vagy az azzal való rendelkezés, mivel ezen adó alapját a nettó telekkönyvi bérleti érték és az önkormányzati hatóságok által meghatározott adókulcs alkotja.
- 22 Ezen összefüggésben a bíróság már megállapította, hogy az Unió tisztviselői vagy más alkalmazottai lakóhelye bérleti értékének adóztatása objektív jellegű, és nincs semmiféle jogviszonyban az Unió által fizetett illetményekkel, bérekkel és járandóságokkal (Kristoffersen-ítélet, C-263/91, EU:C:1993:207, 15. pont).
- 23 Ebből következik, hogy az alapügyben szóban forgó lakásadó nem hasonlítható az Unió által tisztviselőinek és más alkalmazottainak fizetett illetményeken, béreken és járandóságokon alapuló adóztatáshoz.
- 24 E tekintetben nem meghatározó az a körülmény, hogy az ezen adó jogcímén fizetendő járulék összege, adott esetben, az Unió által fizetett illetményektől, bérektől és járandóságoktól függ.
- 25 Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy az alapügyben a vita tárgya nem az, hogy az Unió valamely tisztviselőjét vagy más alkalmazottját a lakásadó megfizetésére kötelezik, hanem kizárólag az, hogy figyelembe kell-e venni az említett illetményeket, béreket és járandóságokat a figyelembe vett háztartás szerinti jövedelemnek az a célból történő kiszámítása során, hogy az ezen adó fizetésére kötelezett személy tekintetében alkalmazható-e az ezen adó jogcímén fizetendő járulék felső határának kedvezménye.
- 26 Márpedig először is meg kell állapítani, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás nem tartalmaz semmiféle olyan rendelkezést, amely megakadályozná, hogy az Unió tisztviselői és más alkalmazottai ugyanazon feltételek mellett részesüljenek a lakásadóval kapcsolatos részleges

kedvezményben, mint amelyeket minden más olyan adóalanyra alkalmazni kell, akik e kedvezményben részesülhetnek, vagyis azon feltétel mellett, hogy az adóköteles referencijövedelem ne haladja meg a törvényben meghatározott küszöbértéket.

- 27 A lakásadóval kapcsolatos részleges kedvezményből való kizárás oka ugyanis nem abban a tényben rejlik, hogy valaki az Unió tisztviselője vagy más alkalmazottja, aki az adóköteles referencijövedelem küszöbértékét meghaladó bérezést kap, hanem a jövedelmeknek a szóban forgó kedvezmény igénybevételét lehetővé tévő összegére vonatkozó általános feltételből ered, amely feltétel hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazandó mind az Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak, mind az érintett tagállam minden más adóalanyának tekintetében.
- 28 Másodsorban arra kell emlékeztetni, hogy – amint az a jelen ítélet 21. pontjából is következik – a szóban forgó adó lényegében a lakóingatlan bérleti értékétől függ, és nem vonatkozik sem az adóalany teherviselő képességére, sem vagyonának összességére. Az adóalany teherviselő képessége ugyanis csak az adókedvezményben való részesülés tekintetében kerül figyelembevételre, és nem alkotja a lakásadó tárgyát.
- 29 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a lakásadóval kapcsolatos részleges kedvezményt a célból vezették be, hogy el lehessen kerülni az igazságtalan helyzeteket, és olyan szociális intézkedésnek minősül, amely a szerény jövedelemmel rendelkező háztartások számára lehetővé teszi a kommunális adók megfizetését. Következésképpen annak elfogadása, hogy a jegyzőkönyv 12. cikke alapján kizárásra kerüljenek az Unió által fizetett illetmények, bérek és járandóságok, a lényegétől fosztaná meg a bevezetett szociális intézkedést.
- 30 Az alapügy e megfontolások összességére tekintettel különbözik a Bourghès-Maunoury és Heintz ítélet (C-558/10, EU:C:2012:418) alapjául szolgáló ügytől, amely ítéletben a Bíróság egyrészt azt állapította meg, hogy az ezen ügyben szóban forgó szolidaritási vagyoadó kapcsolatot mutatott az Unió által fizetett illetményekkel, bérekkel és járandóságokkal, mivel ezeket figyelembe vették a végleges adókulcs meghatározásakor, másrészt pedig azt, hogy ezen adó azzal a hatással járt, hogy közvetetten sújtotta az Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak jövedelmét.
- 31 A fentiekre figyelemmel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a jegyzőkönyv 12. cikkének második bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely az Unió által tisztviselői és más alkalmazottai számára fizetett illetményeket, béreket és járandóságokat az esetleges adókedvezmény tekintetében figyelembe veszi a helyi közösségek javára beszédett, lakásadó jogcímén fizetendő hozzájárulás felső határa megállapításakor.

A költségekről

- 32 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

Az EU-, az EUM- és az ESZAK-Szerződéshez csatolt, az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 12. cikkének második bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely az Unió által tisztviselői és más alkalmazottai számára fizetett illetményeket, béreket és járandóságokat az esetleges adókedvezmény tekintetében figyelembe veszi a helyi közösségek javára beszédett, lakásadó jogcímén fizetendő hozzájárulás felső határa megállapításakor.

Aláírások